Svetový deň bezpečnosti potravín

Za etiketou: čo stojí za tým, odkiaľ pochádza potravina

Odborný webinár
5. júna 2026

MINISTERSTVO
PÔDOHOSPODÁRSTVA
A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Pôvod potraviny je viac než miesto na mape

- nie je to len krajina pôvodu/miesto pôvodu
- zahŕňa podmienky produkcie
- ovplyvňuje kvalitu a chuť
- súvisí s tradíciami a regiónom
- pomáha spotrebiteľom pri rozhodovaní

Kedy je pôvod potraviny povinný?

Čerstvé ovocie a zelenina

- pri balených potravinách je pôvod uvedený na etikete
- pri nebalených potravinách je pôvod uvedený na cenovke alebo informačnom štítku

slido.com
#1051175

Kedy je pôvod potraviny povinný?

Čerstvé, chladené alebo mrazené mäso z ošípaných, oviec alebo kôz, hydiny a hovädzie mäso

- pri balených potravinách je pôvod uvedený na etikete
- pri nebalených potravinách je pôvod uvedený v dostupnej blízkosti potraviny alebo v katalógu

Kedy je pôvod potraviny povinný?

Extra panenský a panenský olivový olej

- ak olivový olej má pôvod v jednej krajine – „krajina pôvodu: Španielsko“
- ak olivový olej má pôvod vo viacerých krajinách – Zmes olivových olejov pochádzajúcich z Európskej únie a nepochádzajúcich z Európskej únie“

Kedy je pôvod potraviny povinný?

Vajcia

- pôvod sa uvádza prostredníctvom dvojpísmenkovej skratky krajiny, kde bolo vajce znesené

slido.com #1051175

Kedy je pôvod potraviny povinný?

Med

- ak med má pôvod v jednej krajine – „krajina pôvodu: Slovensko“
- „Slovenský med“ alebo „slovenský“ – toto dobrovoľné označenie platí od 14. júna 2026 a nevzťahuje sa na dovážané medy, ktoré sa na území SR balia do spotrebiteľských obalov

Kedy je pôvod potraviny povinný?

Med

- ak med má pôvod vo viacerých krajinách – „Krajina pôvodu: zmes medov EÚ a mimo EÚ“ – platné do 13. júna 2026

- od 14. júna 2026 sa bude uvádzať pôvod vo viacerých krajinách vymenovaním všetkých krajín pôvodu odkiaľ med pochádza spolu s % zastúpením jednotlivých podielov medov v zmesi
- „Krajina pôvodu: Slovensko 60 %, Česko 20%, Turecko 20 %“

Zmiešané medy – nové označenie platí od 14. júna 2026

Kedy je pôvod potraviny povinný?

Ryby, produkty rybolovu a víno

- pri balených rybách je pôvod uvedený na etikete
- pri nebalených rybách je pôvod uvedený na cenovke alebo informačnom štítku

- pri víne sa uvádza krajina pôvodu, prípadne vinohradnícka oblasť

Kedy je pôvod potraviny povinný?

slido.com
#1051175

- uvedenie krajiny pôvodu je povinné vždy, ak by jeho neuvedenie mohlo uviesť spotrebiteľa do omylu
- týka sa to situácií, keď sprievodné informácie, etiketa alebo celkový vzhľad potraviny naznačujú, že výrobok pochádza z inej krajiny, než je jeho skutočný pôvod
- ak obal vytvára dojem slovenského pôvodu, ale výrobok alebo jeho základná zložka pochádza z inej krajiny, spotrebiteľ musí byť o tejto skutočnosti informovaný

Krajina pôvodu: Česká republika

Čo je základná zložka potraviny a ako sa označuje jej pôvod?

- Ak je na obale uvedený pôvod potraviny a primárna zložka pochádza z inej krajiny, **musí byť táto informácia spotrebiteľovi oznámená.**
- Nestačí uviesť len miesto výroby.
- Cieľom je zabrániť tomu, aby bol spotrebiteľ uvedený do omylu.

Prečo je to dôležité?

Obal, názov, obrázky, symboly alebo vlajky môžu navodzovať dojem určitého pôvodu potraviny. Spotrebiteľ nesmie byť uvedený do omylu.

PRÍKLAD NA OBALE (predná strana)

PRÍKLAD NA OBALE (zadná strana)

Pôvod primárnej zložky je iný ako pôvod potraviny. Spotrebiteľ musí byť o tejto skutočnosti informovaný.

Dobrovoľné označenia kvality a pôvodu

- dobrovoľné označenia nenahrádzajú povinné údaje o pôvode potraviny
- poskytujú spotrebiteľovi doplňujúce informácie o pôvode, kvalite alebo spôsobe výroby potraviny
- pomáhajú spotrebiteľovi pri výbere a umožňujú jednoduchšie identifikovať výrobky s osobitnými vlastnosťami alebo väzbou na konkrétny región
- aj dobrovoľné označenia musia byť pravdivé, overiteľné a nesmú uvádzať spotrebiteľa do omylu
- používanie niektorých označení je podmienené splnením stanovených požiadaviek a kontrolou oprávnených subjektov

Med

Vajcia

Čo nie je označenie pôvodu?

- adresa výrobcu, distribútora alebo baliarne
- miesto balenia „Vyrobené pre XY“
- označenie „Vyrobené v EÚ“ alebo „Made in EÚ“, „štýl“, „receptúra“, „inšpirované“
- čiarový kód začínajúci trojčíslím 858
- zaužívané názvy potravín (Turecký med, Anglická saláma a iné)
- oválna veterinárna identifikačná značka napr. **SK 123 ES**

HLAVNÉ POSOLSTVÁ

Pôvod potraviny nie je len krajina na etikete.
Správne informácie pomáhajú spotrebiteľovi robiť informované rozhodnutia.

Pôvod ovplyvňuje kvalitu, chuť a tradíciu.

Informácie o pôvode musia byť pravdivé, overiteľné a nesmú zavádzať.

Pomáhajú nám vybrať si vedome a podporiť poctivých výrobcov.

Čítajme etikety a pýtajme sa. Každé rozhodnutie má význam.

Čo nie je označenie pôvodu?

Ďakujem za pozornosť

Ing. Eva Lopatková
sekcia potravinárstva a obchodu

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

slido.com #1051175